

บทที่ 6

การศึกษาผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ที่มีต่อสวัสดิการของประเทศอาเซียน

การศึกษาในส่วนนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการของผู้บริโภคในระดับอุตสาหกรรม โดยการคำนวณหามูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ภายใต้แนวคิดการหาส่วนเกินของผู้บริโภคแบบ Hicks จากนั้นทำการวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบผลที่ได้จากการคำนวณดังกล่าวว่าในแต่ละประเทศมีการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการอย่างไร โดยทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มสินค้า Fast Track ที่ไทยเสนอ ทั้งหมด 3 รายการ ที่จำแนกตามรหัส SITC ในระดับ 3 หลัก ซึ่งประกอบด้วย SITC 251 : PULP AND WASTE PAPER (เยื่อกระดาษ) SITC 661 : LIME, CEMENT, CONSTR.MATRL (ปูนซีเมนต์) และ SITC 821 : FURNITURE, CUSHIONS, ETC. (เฟอร์นิเจอร์ไม้และหวาย) และทำการศึกษาเฉพาะประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศเดิม เช่นเดียวกับส่วนแรก ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และมาเลเซีย ในช่วงปี ค.ศ. 1988-2006

สาเหตุที่เลือกทำการศึกษากลุ่มสินค้านี้ เนื่องจากเป็นสินค้าที่ไทยเสนอให้ปรับลดภาษี และเป็นสินค้าที่ไม่มีความหลากหลายมากนัก ซึ่งน่าจะทำให้ผลการศึกษาที่ชัดเจน และเชื่อถือได้ เนื่องจากการศึกษาในส่วนนี้ต้องใช้ราคาสินค้า ในการคำนวณหามูลค่าของสวัสดิการ ดังนั้น ถ้าเราเลือกศึกษากลุ่มสินค้าที่มีความหลากหลาย เช่น ในเรื่องของคุณภาพ จะทำให้ราคาสินค้าแตกต่างกันมาก ซึ่งจะส่งผลให้มูลค่าสวัสดิการที่ได้ อาจไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงได้

6.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในส่วนนี้ จะใช้แนวคิดการวัดมูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลง ภายใต้เส้นอุปสงค์แบบ Hicks และข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จะเป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time-Series Data) ตั้งแต่ปี ค.ศ.1988-2006

6.1.1 การวัดมูลค่าส่วนเกินผู้บริโภคตามแนวคิดอุปสงค์แบบ Hicks

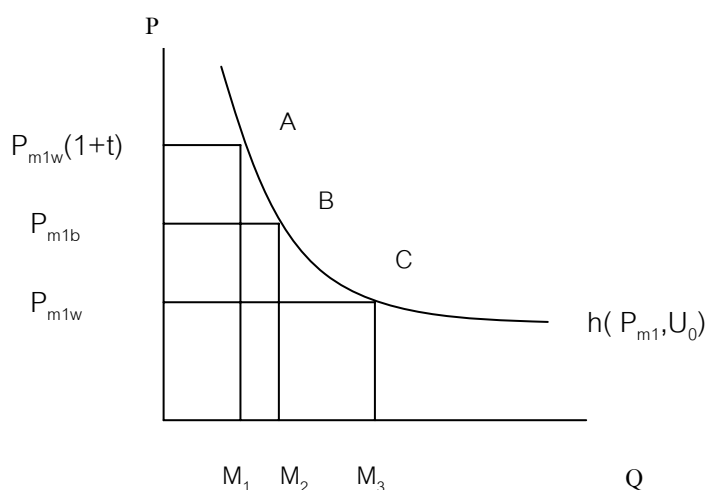
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาถึงผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ที่มีต่อมูลค่าสวัสดิการสุทธิของผู้บริโภคในการบริโภคสินค้าต่าง ๆ นั้น จะทำการศึกษาโดยอ้างอิงแบบจำลองมาจาก Nicholls¹ (1998) โดยมีแนวคิดที่ว่า การจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสวัสดิการของผู้บริโภค เนื่องมาจากการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในสินค้านำเข้าก่อให้เกิดการสร้างเสริมการค้าและการเปลี่ยนวิธีการค้าแก่ประเทศผู้นำเข้าโดยการสร้างเสริมการค้าเกิดจากการที่ระดับราคาสินค้านำเข้ามีระดับราคาลดลงเนื่องจากสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ประเทศสมาชิกในกลุ่มได้รับ ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริโภคสามารถบริโภคสินค้าได้เพิ่มขึ้นซึ่งผลของระดับราคาสินค้านำเข้าที่ลดลง ก่อให้เกิดสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นแก่ผู้บริโภค แต่จากการที่ระดับราคาสินค้านำเข้ามีระดับราคาที่ต่ำกว่าระดับราคาของประเทศนอกกลุ่มทำให้ผู้บริโภคหันมาบริโภคสินค้าจากประเทศภายในกลุ่มแทนที่จะบริโภคสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มซึ่งอาจมีประสิทธิภาพการผลิตที่สูงกว่า ซึ่งก่อให้เกิดผลทางด้านการเปลี่ยนวิธีการค้าซึ่งส่วนนี้ทำให้สวัสดิการของผู้บริโภคลดลง ผลต่างระหว่างสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นจากการสร้างเสริมการค้า และสวัสดิการที่ลดลงจากการเปลี่ยนวิธีการค้า สะท้อนให้เห็นถึงสวัสดิการสุทธิที่เปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคอันเป็นผลจากการจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งในการประมาณค่าสวัสดิการที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภคดังกล่าว

จะทำการประมาณอาศัยการวัดมูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภค (Consumer Surplus) ภายใต้เส้นอุปสงค์สินค้านำเข้าแบบ Hicks ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

¹ Shelton M.A. NichollsZ (1998). "Measuring Trade Creation and Trade Diversion in the Central American Common Market : A Hicksian Alternative". *World Development*, 26(2) : 323-335

ภาพที่ 6.1

Hicksian Compensated Import Demand Curve



โดย	$P_{m1w}(1+t)$	=	ราคาสินค้านำเข้ารวมภาษีก่อนมีการจัดตั้ง เขตการค้าเสรีอาเซียน
	P_{m1b}	=	ราคาสินค้านำเข้าของประเทศคู่ค้าที่ไม่มีภาษี หลังมีการจัดตั้ง เขตการค้าเสรีอาเซียน
	P_{m1w}	=	ราคาตลาดโลก (ในการศึกษานี้ใช้ราคา F.O.B.)
	$h(P_{m1}, U_0)$	=	Hicksian Import demand curve

จากภาพที่ 6.1 อธิบายได้ว่า เดิมก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนระดับราคาสินค้านำเข้า 1 อยู่ที่ $P_{m1w}(1+t)$ แต่เมื่อมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนแล้วทำให้ระดับราคาสินค้านำเข้าลดลงจาก $P_{m1w}(1+t)$ เป็น P_{m1b} ผู้บริโภคได้รับส่วนเกินของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเท่ากับพื้นที่สี่เหลี่ยม $P_{m1w}(1+t) A B P_{m1b}$ แต่การให้สิทธิพิเศษทางภาษีก่อให้เกิดการบิดเบือนราคาทำให้มีการนำเข้าจากประเทศในกลุ่ม แทนที่จะนำเข้าจากประเทศนอกกลุ่ม (ซึ่งอาจมีประสิทธิภาพการผลิตที่สูงกว่า) ซึ่งสะท้อนโดยระดับราคา ณ ราคาตลาดโลก P_{m1w} ผู้บริโภคได้รับส่วนเกินของผู้บริโภคที่ลดลงจากการนำเข้าสินค้าจากประเทศในกลุ่ม แทนที่จะนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มเท่ากับพื้นที่สี่เหลี่ยม $P_{m1b} B C P_{m1w}$

ในการหาค่าผลกระทบทางสวัสดิการสุทธิ (Net Welfare Effect : NWE) เพื่อหามูลค่าสวัสดิการที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภคนั้นวัดได้โดยการเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่สี่เหลี่ยม $P_{m1w}(1+t)ABP_{m1b}$ และขนาดของพื้นที่สี่เหลี่ยม $P_{m1b}BCP_{m1w}$ ซึ่งในการคำนวณมูลค่าสวัสดิการสุทธินั้นสามารถคำนวณได้จาก²

$$NWE_{CV} = CV_{TC} - CV_{TD} \quad (6.1)$$

$$\text{โดย } CV_{TC} = \left[(1-\beta) \left(U^0 + \frac{(P_{m1w}(1+t))^{\alpha+1}}{\alpha+1} \right) \right]^{\frac{1}{1-\beta}} - \left[(1-\beta) \left(U^0 + \frac{(P_{m1b})^{\alpha+1}}{\alpha+1} \right) \right]^{\frac{1}{1-\beta}} \quad (6.2)$$

$$= \text{พื้นที่สี่เหลี่ยม } P_{m1w}(1+t)ABP_{m1b}$$

$$U^0 = \frac{(Y^0)^{1-\beta}}{1-\beta} - \frac{(P_{m1w}(1+t))^{\alpha+1}}{\alpha+1}$$

$$CV_{TD} = \left[(1-\beta) \left(U^0 + \frac{(P_{m1b})^{\alpha+1}}{\alpha+1} \right) \right]^{\frac{1}{1-\beta}} - \left[(1-\beta) \left(U^0 + \frac{(P_{m1w})^{\alpha+1}}{\alpha+1} \right) \right]^{\frac{1}{1-\beta}} \quad (6.3)$$

$$= \text{พื้นที่สี่เหลี่ยม } P_{m1b}P_{m1w}CB$$

$$U^0 = \frac{(Y^0)^{1-\beta}}{1-\beta} - \frac{(P_{m1b})^{\alpha+1}}{\alpha+1}$$

โดย CV_{TC} = เป็นการวัดมูลค่าสวัสดิการส่วนเพิ่มของผู้บริโภคภายใต้เส้นอุปสงค์แบบ Hicks อันเป็นผลมาจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งทำให้ระดับราคาสินค้านำเข้าลดลงจาก $P_{m1w}(1+t)$ เป็น P_{m1b}

² ดูรายละเอียดที่ภาคผนวก ข. แนวคิดการวัดมูลค่าสวัสดิการของผู้บริโภค

CV_{TD}	=	เป็นการวัดมูลค่าสวัสดิการที่ลดลงของผู้บริโภคภายใต้เส้นอุปสงค์แบบ Hicks อันเป็นผลมาจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ทำให้ผู้บริโภคแทนที่การนำเข้าจากประเทศนอกกลุ่มมานำเข้าจากประเทศในกลุ่ม
U^0	=	ระดับความพอใจ (Utility)
Y_{ij}^0	=	ระดับรายได้ที่ใช้ในการบริโภคสินค้านำเข้า i ณ ปีฐาน
β	=	ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้านำเข้าต่อรายได้
α	=	ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้านำเข้าต่อราคาสินค้านำเข้า

ตัวแปร Y_{ij}^0 (ระดับรายได้ที่ใช้ในการบริโภคสินค้านำเข้า i ณ ปีฐาน) เป็นระดับรายได้ของผู้บริโภคที่ใช้ในการบริโภคสินค้าในแต่ละอุตสาหกรรม ซึ่งจากความจำกัดของข้อมูลจึงใช้สัดส่วนของรายได้ที่ใช้ในการบริโภคสินค้านำเข้าแต่ละชนิดเป็นตัวแทน โดยมีสมมติฐานว่าผู้บริโภคมีการบริโภคสินค้าภายในประเทศในสัดส่วนเดียวกับการบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ

ค่า α และ β ประเมินได้จากสมการอุปสงค์สินค้านำเข้าเป็นฟังก์ชันของราคาสินค้านำเข้าและรายได้ของประเทศผู้นำเข้า สามารถเขียนได้ดังนี้

$$\ln M_{ij} = \alpha_0 + \alpha_1 \ln Pm_{ij} + \beta \ln Y_j \quad (6.4)$$

โดย	M_{ij}	=	ปริมาณการนำเข้าสินค้า i จากประเทศผู้นำเข้า j
	Pm_{ij}	=	ราคาสินค้านำเข้า (ราคาต่อหน่วย : Unit Value) ของสินค้า i ในประเทศผู้นำเข้า j
	Y_j	=	ระดับรายได้ของประเทศผู้นำเข้า j

ในการประมาณขนาดของ NWE จะต้องทำการประมาณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้านำเข้าต่อราคาและค่าความยืดหยุ่นของสินค้านำเข้าต่อรายได้จากแบบจำลองในสมการที่ 4.14 ก่อนโดยใช้วิธีประมาณค่า OLS (Ordinary Least Square) จากนั้นจึงนำค่าความยืดหยุ่นที่ได้แทนค่าลงในสมการ 6.2 และ 6.3 เพื่อหาขนาดของ CV_{TC} และ CV_{TD} แล้วนำค่า CV_{TC} และ CV_{TD} ที่คำนวณได้มาหักลบกันดังในสมการ 4.4 เพื่อหาขนาดของมูลค่าสวัสดิการสุทธิของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าผลต่างระหว่าง CV_{TC} และ CV_{TD} มีค่าเป็นบวก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคในอุตสาหกรรมนั้นมีสวัสดิการสุทธิเพิ่มขึ้นอันเป็นผลจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน แต่หาก

ผลต่างระหว่าง CV_{TC} และ CV_{TD} มีค่าเป็นลบ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริโภคในอุตสาหกรรมนั้นมีสวัสดิการสุทธิลดลงอันเป็นผลจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

6.2 ผลการศึกษาสวัสดิการสุทธิ (Net Welfare effect)

ผลจากการประมาณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาและอุปสงค์ต่อรายได้ด้วยวิธีการประมาณค่าแบบ OLS จากแบบจำลองอุปสงค์สินค้านำเข้าในสมการที่ (6.4) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรราคาสินค้านำเข้าและรายได้ของประเทศผู้นำเข้าซึ่งใช้อธิบายความยืดหยุ่นที่ประมาณได้นั้น มีเครื่องหมายถูกต้องตามทฤษฎี และมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลจากการประมาณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้านำเข้าต่อราคาและค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้านำเข้าต่อรายได้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาเป็นดังนี้

ตารางที่ 6.1

แสดงค่าประมาณความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้านำเข้าต่อราคา
และความยืดหยุ่นของอุปสงค์สินค้านำเข้าต่อรายได้

ประเทศ	ความยืดหยุ่น	SITC 251	SITC 661	SITC 821
ไทย	α_1	-0.480374 (-2.270383)***	-0.186260 (-5.137057)****	-0.877036 (-1.235098)***
	β	0.122464 (5.658067)****	0.186438 (0.106803)*	0.316389 (5.839180)****
อินโดนีเซีย	α_1	-2.100206 (-1.800909)**	-1.754537 (-7.849140)****	0.895391 (0.870879)*
	β	3.414013 (0.550643)*	1.771820 (1.819384)**	0.535176 (3.894104)****
มาเลเซีย	α_1	-0.884981 (-3.534404)****	-1.347164 (-5.476469)****	-0.824812 (-1.107173)*
	β	0.163118 (1.173830)*	2.921856 (6.328639)****	0.485880 (7.486671)****
ฟิลิปปินส์	α_1	-0.455839 (-0.529404)*	-2.634141 (-5.752564)****	-0.455876 (-5.958593)****
	β	0.401273 (3.684417)****	1.769418 (1.148691)*	0.401216 (4.607903)****

ที่มา : จากการประมาณค่า

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99%

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90%

* ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อนำค่าความยืดหยุ่นที่ประมาณได้ไปแทนค่าในสมการที่ 6.2 และ 6.3 เพื่อคำนวณหามูลค่าของสวัสดิการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น (CV_{TC}) และมูลค่าสวัสดิการของผู้บริโภคที่ลดลง (CV_{TD}) และจากนั้นทำการหามูลค่าสวัสดิการสุทธิ (NWE) ของผู้บริโภคในการบริโภคสินค้าต่าง ๆ ในประเทศสมาชิกของสําคัญอาเซียนแต่ละประเทศ³ โดยผลที่ได้จากการคำนวณ CV_{TC} , CV_{TD} และ NWE เป็นดังนี้

³ ในการคำนวณหามูลค่าการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการจะไม่พิจารณาประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากเป็นประเทศที่เดิมมีการเปิดเสรีทางการค้า (อัตราภาษีสินค้านำเข้าเป็น 0) อยู่แล้ว ดังนั้นผลของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้านำเข้าของประเทศ

ตารางที่ 6.2

แสดงมูลค่า CV_{TC} , CV_{TD} และ NWE ของกลุ่มสินค้าต่าง ๆ

ในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

หน่วย : USD / PERSON

SITC 3-DIGIT	สินค้า	CV_{TC}	CV_{TD}	NWE
ไทย				
251	PULP AND WASTE PAPER	0.1235185	0.061654	0.0618645
661	LIME, CEMENT, CONSTR.MATRL	0.1552797	0.1144602	0.0408195
821	FURNITURE, CUSHIONS, ETC.	6.7960239	0.2961673	6.4998566
ผลกระทบทางสวัสดิการโดยรวมของ 3 สินค้า		7.0748221	0.4722815	6.6025406
อินโดนีเซีย				
251	PULP AND WASTE PAPER	725.939239	725.55033	0.388909
661	LIME, CEMENT, CONSTR.MATRL	726.94359	727.800891	-0.857301
821	FURNITURE, CUSHIONS, ETC.	5.2169254	6.6741593	-1.4572339
ผลกระทบทางสวัสดิการโดยรวมของ 3 สินค้า		1,458.099754	1,460.02538	-1.9256259
มาเลเซีย				
251	PULP AND WASTE PAPER	0.06339069	0.103636	-0.04024531
661	LIME, CEMENT, CONSTR.MATRL	2,516.37833	2,516.43187	-0.05354
821	FURNITURE, CUSHIONS, ETC.	11.356886	1.296995	10.059891
ผลกระทบทางสวัสดิการโดยรวมของ 3 สินค้า		2,527.798607	2,517.832501	9.96610569
ฟิลิปปินส์				
251	PULP AND WASTE PAPER	0.130732	0.1853708	-0.0546388
661	LIME, CEMENT, CONSTR.MATRL	770.996472	770.955147	0.041325
821	FURNITURE, CUSHIONS, ETC.	1.1442134	2.7121601	-1.5679467
ผลกระทบทางสวัสดิการโดยรวมของ 3 สินค้า		772.2714174	773.8526779	-1.5812605

หมายเหตุ : SITC 251 : PULP AND WASTE PAPER (เยื่อกระดาษ)

SITC 661 : LIME, CEMENT, CONSTR.MATRL (ปูนซีเมนต์)

SITC 821 : FURNITURE, CUSHIONS, ETC. (เฟอร์นิเจอร์ไม้และหวาย)

NWE : ผลกระทบต่อสวัสดิการโดยสุทธิ (Net Welfare Effect)

จากการศึกษามูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมใน 3 กลุ่มสินค้าที่ทำการศึกษา (ดูตารางที่ 6.2 ประกอบ) พบว่า ประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศที่มีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมสูงสุด โดยมีมูลค่าคิดเป็น 9.97 เหรียญสหรัฐต่อคน รองลงมาคือ ประเทศไทย มีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมคิดเป็น 6.60 เหรียญสหรัฐต่อคน ส่วนประเทศอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นประเทศที่มีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมลดลง โดยมีมูลค่าสวัสดิการลดลงคิดเป็น 1.92 และ 1.58 เหรียญสหรัฐต่อคน ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาเป็นในรายกลุ่มสินค้าที่ทำการศึกษาแล้วพบว่า ประเทศไทยมีมูลค่าสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นสูงสุดในหมวดสินค้า SITC 821 คิดเป็นมูลค่าสวัสดิการเพิ่มขึ้น 6.50 เหรียญสหรัฐต่อคน รองลงมา คือ หมวดสินค้า SITC 251 คิดเป็นมูลค่าสวัสดิการเพิ่มขึ้น 0.06 เหรียญสหรัฐต่อคน ส่วนหมวดสินค้า SITC 661 มีมูลค่าสวัสดิการเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คิดเป็น 0.04 เหรียญสหรัฐต่อคน

ประเทศอินโดนีเซีย ในหมวดสินค้า SITC 251 มีมูลค่าสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นเพียงหมวดสินค้าเดียว คิดเป็นมูลค่าสวัสดิการเพิ่มขึ้น 0.39 เหรียญสหรัฐต่อคน ส่วนหมวดสินค้า SITC 661 และ SITC 821 มีมูลค่าสวัสดิการลดลงคิดเป็น 0.86 และ 1.46 เหรียญสหรัฐต่อคน ตามลำดับ

ประเทศมาเลเซีย ในหมวดสินค้า SITC 821 มีมูลค่าสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นเพียงหมวดสินค้าเดียว คิดเป็นมูลค่าสวัสดิการเพิ่มขึ้นถึง 10.06 เหรียญสหรัฐต่อคน โดยเป็นประเทศที่มีมูลค่าสวัสดิการในสินค้านี้สูงที่สุด ส่วนในหมวดสินค้าอื่น ๆ มีสวัสดิการที่ลดลง โดยในหมวดสินค้า SITC 251 มีมูลค่าสวัสดิการลดลง 0.04 เหรียญสหรัฐต่อคน และหมวดสินค้า SITC 661 มีมูลค่าสวัสดิการลดลง คิดเป็น 0.05 เหรียญสหรัฐต่อคน

ประเทศฟิลิปปินส์ มีมูลค่าสวัสดิการที่เพิ่มขึ้นในหมวดสินค้า SITC 661 คิดเป็นมูลค่าสวัสดิการเพิ่มขึ้นเพียง 0.04 เหรียญสหรัฐต่อคน แต่สินค้าในหมวดอื่น ๆ ที่ทำการศึกษา มีมูลค่าสวัสดิการที่แย่ง โดยหมวดสินค้า SITC 251 มีมูลค่าสวัสดิการลดลง 0.05 เหรียญสหรัฐต่อคน ส่วนหมวดสินค้า SITC 821 มีมูลค่าสวัสดิการลดลงถึง 1.57 เหรียญสหรัฐต่อคน

เนื่องจากผลการศึกษาลักษณะของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการของผู้บริโภคในระดับอุตสาหกรรมสินค้าทั้ง 3 รายการ มีผลที่ไม่ค่อยชัดเจน ทั้งนี้เพราะมูลค่าการนำเข้าของสินค้าแต่ละตัวมีมูลค่าค่อนข้างต่ำ ซึ่งอาจไม่นับสำคัญสำหรับประเทศนั้น ๆ ถ้ามีการปรับลดอัตราภาษีนำเข้า ดังนั้น ในครั้งนี้ จึงมีการเพิ่มข้อมูลมูลค่าการส่งออกของสินค้านี้ด้วย เพื่อเปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกของสินค้าภายในประเทศอาเซียนที่สำคัญ 4 ประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

จากข้อมูลตารางที่ 6.3-6.4 และภาพที่ 6.2-6.3 แสดงถึงมูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าเยื่อกระดาษภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ พบว่า หลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ส่งผลให้มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงแรก และมีแนวโน้มลดลงหลังจากที่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 1998 โดยประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย รองลงมา ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ ตามลำดับ ส่วนมูลค่าการนำเข้า มีแนวโน้มไม่แน่นอน ค่อนข้างผันผวน โดยประเทศที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด ได้แก่ ประเทศไทย รองลงมา ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซียประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศมาเลเซีย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาทางด้านสวัสดิการจากการนำเข้าสินค้า โดยประเทศที่ได้รับสวัสดิการสูงสุด ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย รองลงมา ได้แก่ ประเทศไทย ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศมาเลเซีย ไม่ได้รับประโยชน์จากการปรับลดภาษีสินค้านี้

และจากข้อมูลตารางที่ 6.5-6.6 และภาพที่ 6.4-6.5 ได้แสดงถึงมูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าปูนซีเมนต์ภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ พบว่า หลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ส่งผลให้มีมูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้านี้มีแนวโน้มที่ไม่แน่นอน มีมูลค่าขึ้น ๆ ลง ๆ โดยตลอด โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในช่วงแรก และมีแนวโน้มลดลงหลังจากที่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 1998 และจากผลการศึกษาลักษณะทางด้านสวัสดิการจากการนำเข้าสินค้าพบว่า ทุกประเทศมีผลกระทบไม่มากนัก เนื่องจากทุกประเทศสามารถผลิตสินค้านี้ได้เพียงพอ กับความต้องการภายในประเทศ ดังนั้น เมื่อมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน จึงทำให้มูลค่าการนำเข้าและการส่งออกไม่เพิ่มมากขึ้นเท่าที่ควร

และจากข้อมูลตารางที่ 6.7-6.8 และภาพที่ 6.6-6.7 ได้แสดงถึงมูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้และเฟอร์นิเจอร์หวายภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ พบว่า หลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ส่งผลให้มีมูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้านี้เพิ่มมากขึ้น โดยประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด ได้แก่ ประเทศไทย รองลงมา ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ ตามลำดับ ส่วนประเทศที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด ได้แก่

ประเทศมาเลเซีย รองลงมา ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาทางด้านสวัสดิการจากการนำเข้าสินค้า โดยประเทศที่ได้รับสวัสดิการสูงสุด ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย รองลงมา ได้แก่ ประเทศไทย ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย ไม่ได้รับประโยชน์จากการปรับลดภาษีสินค้านี้ดังกล่าว

ตารางที่ 6.3

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรภายใต้กรอบอาเซียน 4 ประเทศ

หน่วย : USD

ประเทศ	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
ไทย	342,339	973,716	94,179	193,207	1,551,563	3,638,627	7,550,375	8,592,058	4,908,648
อินโดนีเซีย	7,909,000	7,254,719	8,513,540	8,791,128	9,439,964	20,968,854	43,540,620	26,119,271	29,877,524
มาเลเซีย	97,267	-	140,918	389,997	14,126	373,979	8,546,465	1,132,264	1,037,951
ฟิลิปปินส์	-	-	-	91,785	-	-	11,897	23,039	854,358

ตารางที่ 6.3 (ต่อ)

ประเทศ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ไทย	4,499,839	3,328,393	15,466,331	11,598,924	11,911,806	17,101,647	17,045,221	11,657,345	6,368,077
อินโดนีเซีย	15,881,203	10,501,863	6,802,538	1,942,517	3,851,067	6,678,051	9,095,311	14,013,028	7,412,512
มาเลเซีย	245,652	206,152	347,655	29,598	77,365	214,343	740,888	7,421,136	7,766,709
ฟิลิปปินส์	197,224	76,379	153,547	161,500	84,164	906,776	185,834	103,247	320,058

ตารางที่ 6.4

มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรภายใต้กรอบอาเซียน 4 ประเทศ

หน่วย : USD

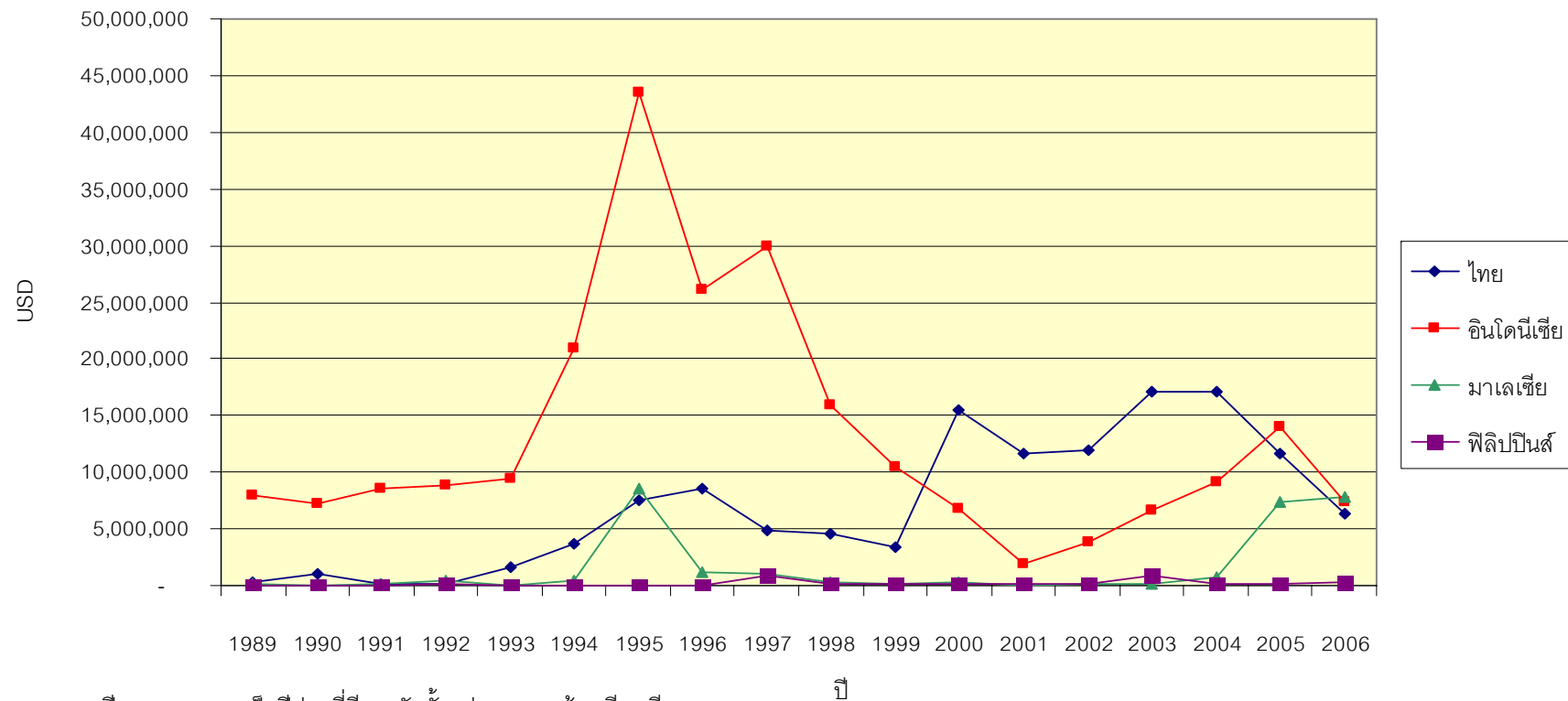
ประเทศ	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
ไทย	3,089,897	5,811,565	5,164,900	6,880,619	7,715,594	6,850,657	29,942,948	6,815,664	8,392,289
อินโดนีเซีย	819	925,003	23,438	349,474	1,077,482	3,049,923	8,781,408	8,228,324	851,628
มาเลเซีย	6,313,266	4,715,753	5,087,603	1,351,801	2,711,325	4,042,080	12,724,864	5,138,506	5,507,637
ฟิลิปปินส์	-	-	215,736	1,114,461	3,065,387	6,663,339	11,144,858	22,354,601	19,120,779

ตารางที่ 6.4 (ต่อ)

ประเทศ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ไทย	5,925,008	4,244,593	7,354,347	1,588,404	4,584,130	6,252,002	7,693,454	10,742,253	9,222,121
อินโดนีเซีย	3,988,449	2,476,307	15,071,187	7,996,541	11,105,300	10,904,705	10,126,510	10,553,378	6,398,246
มาเลเซีย	1,799,369	1,238,486	994,931	3,216,982	2,989,905	5,581,514	12,797,428	13,502,749	4,072,045
ฟิลิปปินส์	15,558,434	5,972,707	2,353,890	1,519,926	1,691,293	2,368,403	3,797,380	5,436,523	5,044,683

ภาพที่ 6.2

มูลค่าการส่งออกสินค้าเยื่อกระดาษภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ

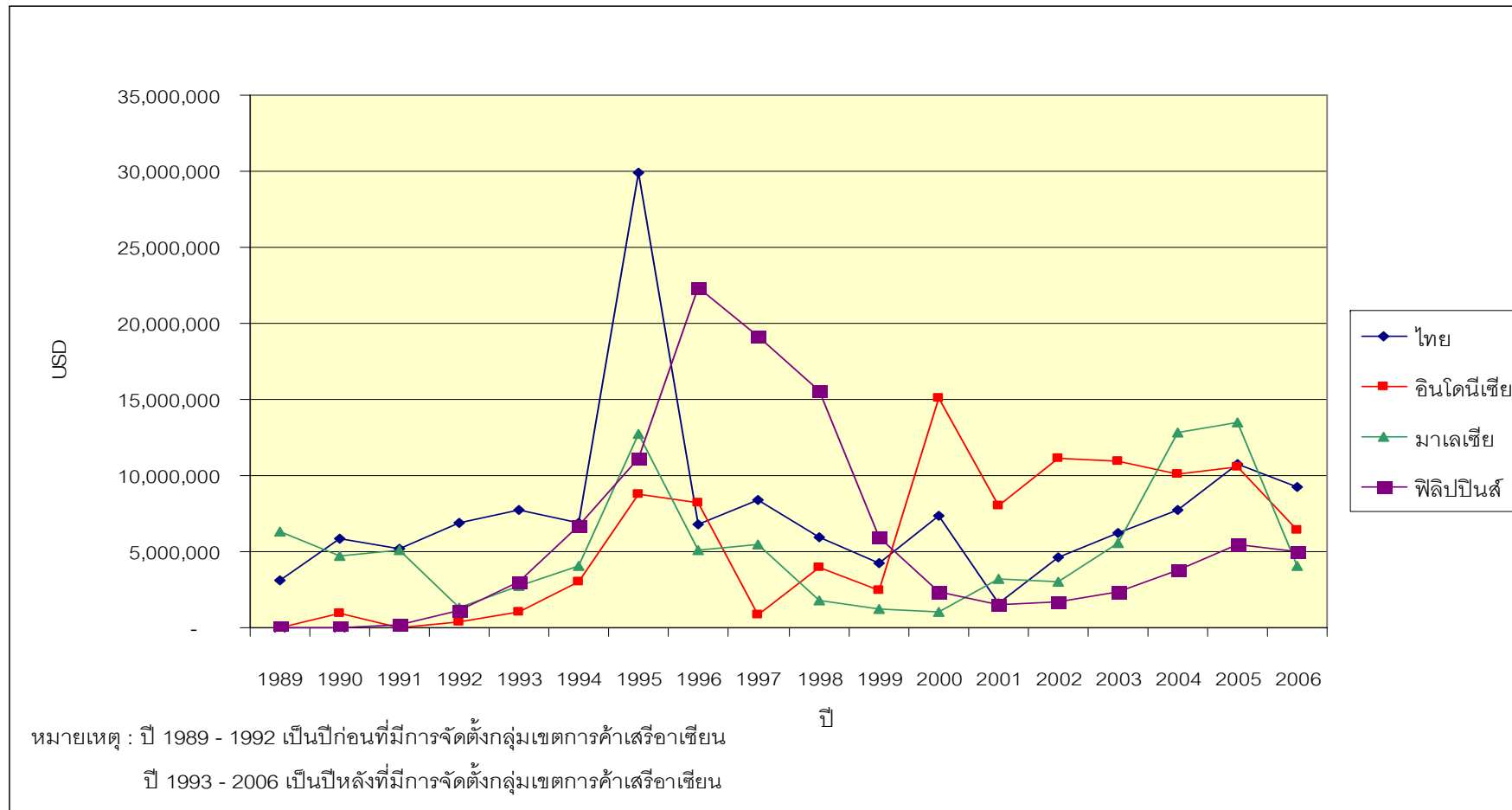


หมายเหตุ : ปี 1989 - 1992 เป็นปีก่อนที่มีการจัดตั้งกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปี 1993 - 2006 เป็นปีหลังที่มีการจัดตั้งกลุ่มเขตการค้าเสรีอาเซียน

ภาพที่ 6.3

มูลค่าการนำเข้าสินค้าเยื่อกระดาษภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ



ตารางที่ 6.5

มูลค่าการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ในอาเซียน 4 ประเทศ

หน่วย : USD

ประเทศ	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
ไทย	4,515,343	1,473,992	399,606	790,750	13,092,204	24,194,420	35,023,691	39,796,211	93,205,822
อินโดนีเซีย	15,459,000	17,843,904	10,779,263	35,415,006	6,721,306	4,572,756	1,996,552	3,443,206	14,265,274
มาเลเซีย	6,771,743	18,953,526	28,121,907	216,305	528,326	7,829,099	3,735,459	3,757,532	1,631,345
ฟิลิปปินส์	-	-	-	37,636	800,083	475,841	3,603,421	-	646,601

ตารางที่ 6.5 (ต่อ)

ประเทศ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ไทย	13,610,334	11,242,347	10,422,005	10,673,419	9,645,980	6,192,994	2,078,198	2,128,425	4,099,955
อินโดนีเซีย	1,015,208	1,043,310	13,671,329	37,266,014	20,740,015	12,054,812	11,362,934	6,398,463	20,051,350
มาเลเซีย	2,597,218	4,362,920	2,823,380	1,996,682	8,618,911	7,183,396	6,817,706	35,007,167	60,443,151
ฟิลิปปินส์	7,766	18,962	938,820	684,933	2,224,236	551,083	1,970,468	11,349,545	14,858,623

ตารางที่ 6.6

มูลค่าการนำเข้าสินค้าปูนซีเมนต์ภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ

หน่วย : USD

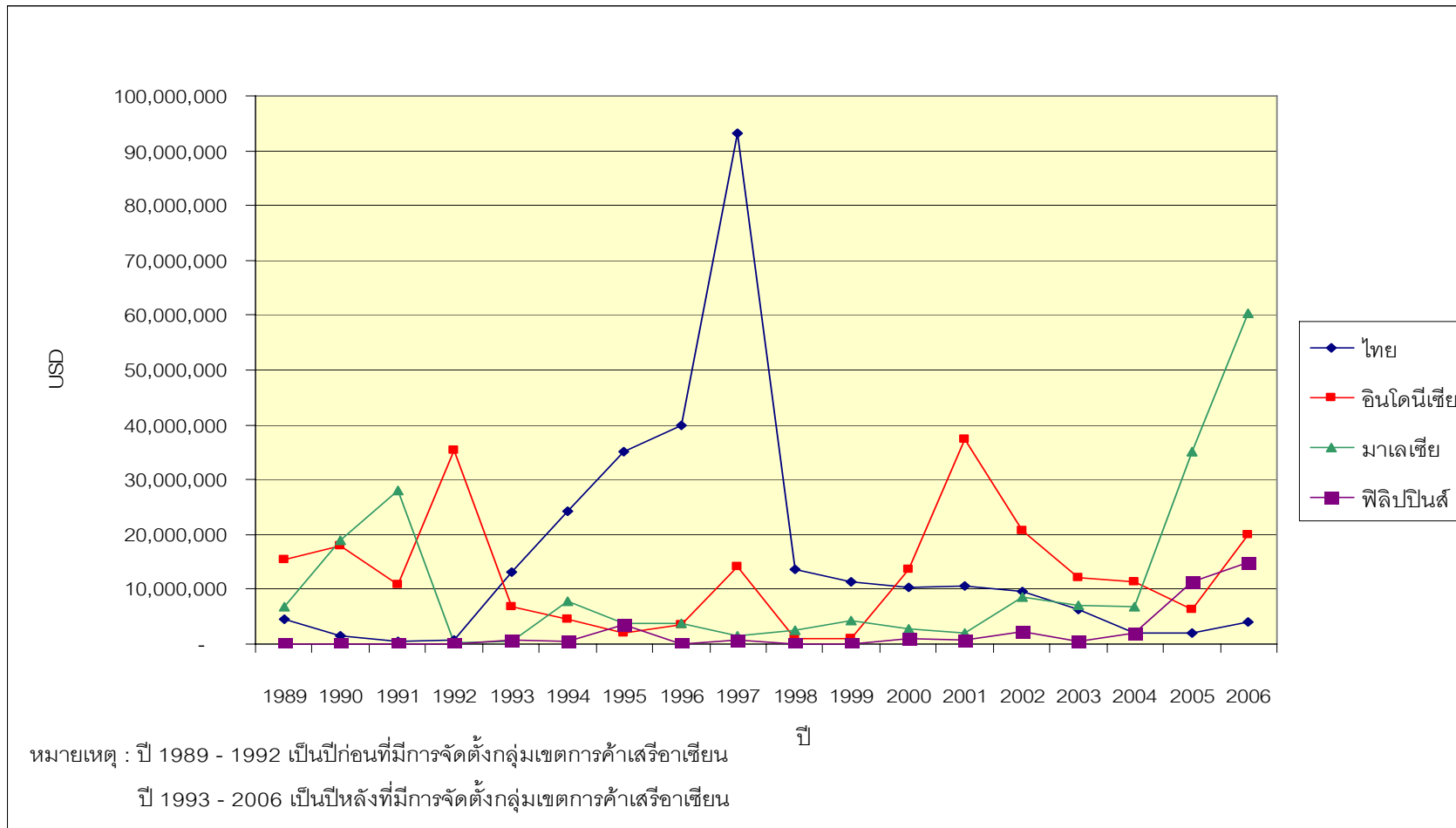
ประเทศ	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
ไทย	9,387,015	26,680,797	27,770,672	11,890,538	9,609	2,866,663	1,729,464	142,548	107,161
อินโดนีเซีย	809,844	313,227	333,400	385,104	1,468,250	24,401,338	15,220,737	13,817,468	30,552,863
มาเลเซีย	2,532,992	1,501,157	5,665,807	14,072,532	23,058,883	14,044,241	30,299,350	34,361,631	68,649,200
ฟิลิปปินส์	-	-	4,526,642	20,002,612	2,383,702	3,290,011	1,525,757	4,000,963	7,372,340

ตารางที่ 6.6 (ต่อ)

ประเทศ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ไทย	30,929	409,513	208,529	132,375	515,966	364,267	673,793	595,791	342,383
อินโดนีเซีย	9,721,126	2,823,906	1,572,993	2,983,862	4,973,563	1,584,443	2,380,346	28,258,716	43,909,938
มาเลเซีย	19,468,220	10,018,975	21,959,615	30,641,096	33,408,148	23,310,373	33,449,744	32,193,665	31,175,461
ฟิลิปปินส์	5,753,071	9,076,409	20,932,832	58,298,133	16,947,992	4,005,585	2,267,212	3,175,342	2,780,840

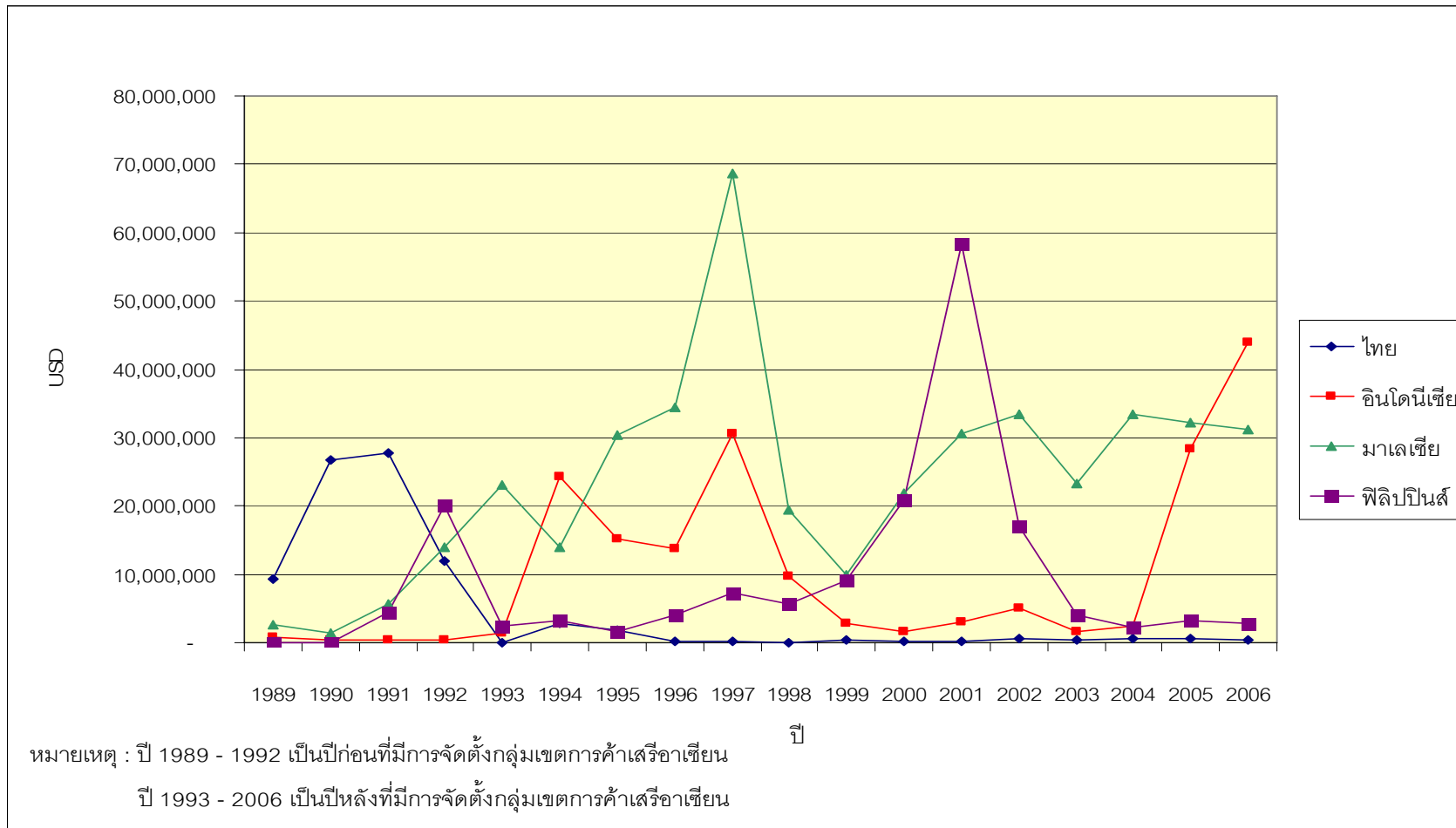
ภาพที่ 6.4

มูลค่าการส่งออกสินค้าปูนซีเมนต์ภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ



ภาพที่ 6.5

มูลค่าการนำเข้าสินค้าปูนซีเมนต์ภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ



ตารางที่ 6.7
มูลค่าการส่งออกสินค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้และเฟอร์นิเจอร์หวาย
ภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ

หน่วย : USD

ประเทศ	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
ไทย	766,630	861,835	1,221,848	936,819	1,770,628	3,244,487	5,802,853	8,154,283	7,422,258
อินโดนีเซีย	1,473,000	763,062	973,796	1,529,514	2,816,761	1,136,989	11,871,703	9,363,632	19,180,623
มาเลเซีย	284,244	534,570	423,899	875,377	1,356,834	2,490,149	4,723,992	7,797,220	12,783,534
ฟิลิปปินส์	-	-	39,184	143,638	206,977	609,764	514,237	897,872	1,308,712

ตารางที่ 6.7 (ต่อ)

ประเทศ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ไทย	5,191,236	8,369,835	13,241,420	14,881,594	14,884,240	15,121,771	29,841,717	48,882,473	49,336,510
อินโดนีเซีย	7,461,817	15,820,717	21,545,445	23,009,003	26,168,226	28,415,691	28,208,767	29,137,134	33,995,817
มาเลเซีย	11,062,983	15,116,192	22,716,344	22,655,254	26,401,158	24,843,883	36,345,445	32,854,895	37,765,196
ฟิลิปปินส์	1,003,120	1,895,674	2,233,558	3,060,019	4,176,411	7,378,801	7,398,435	8,942,843	6,319,589

ตารางที่ 6.8
มูลค่าการนำเข้าสินค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้และเฟอร์นิเจอร์หวาย
ภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ

หน่วย : USD

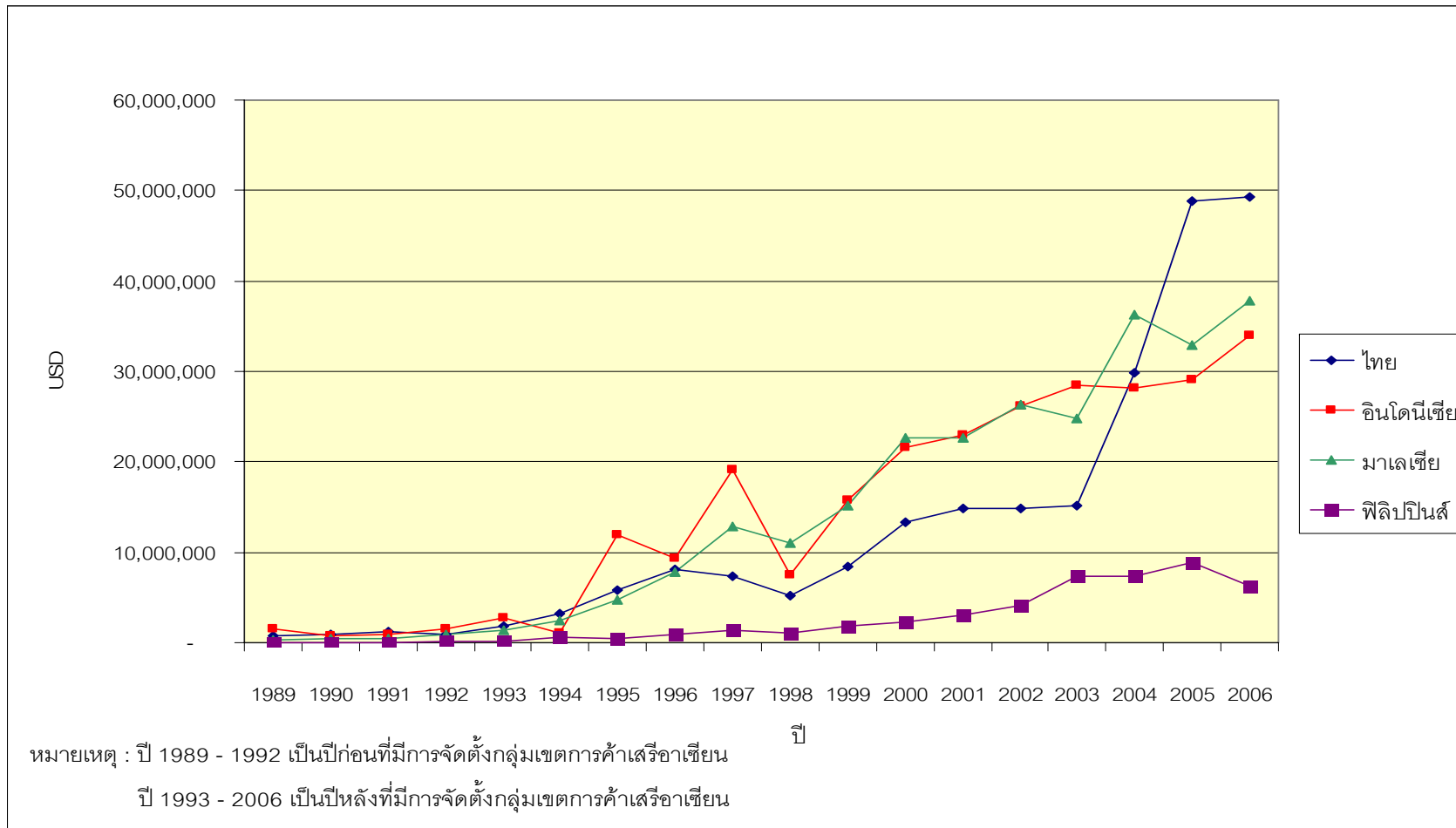
ประเทศ	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
ไทย	11,660	147,903	563,832	842,521	1,411,453	953,224	2,935,363	4,253,861	3,611,022
อินโดนีเซีย	255,913	212,891	184,414	245,296	256,450	1,490,717	1,650,578	1,503,877	1,796,402
มาเลเซีย	1,024,807	822,967	1,373,739	1,588,769	2,499,330	3,556,731	3,605,998	5,420,700	7,146,725
ฟิลิปปินส์	-	-	139,814	294,793	1,274,804	3,137,469	7,656,800	11,386,086	16,821,819

ตารางที่ 6.8 (ต่อ)

ประเทศ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ไทย	1,813,946	2,328,691	3,625,842	3,661,042	8,343,064	17,717,703	31,575,057	22,564,737	20,959,745
อินโดนีเซีย	1,277,423	1,749,508	3,421,733	1,669,153	2,658,755	3,231,112	5,615,407	8,303,787	14,768,465
มาเลเซีย	5,397,300	10,142,093	15,360,438	18,090,760	26,211,879	24,788,344	30,014,650	43,423,309	39,969,735
ฟิลิปปินส์	13,936,372	16,363,804	24,906,074	11,285,121	11,064,634	10,085,264	12,084,133	15,424,842	20,684,757

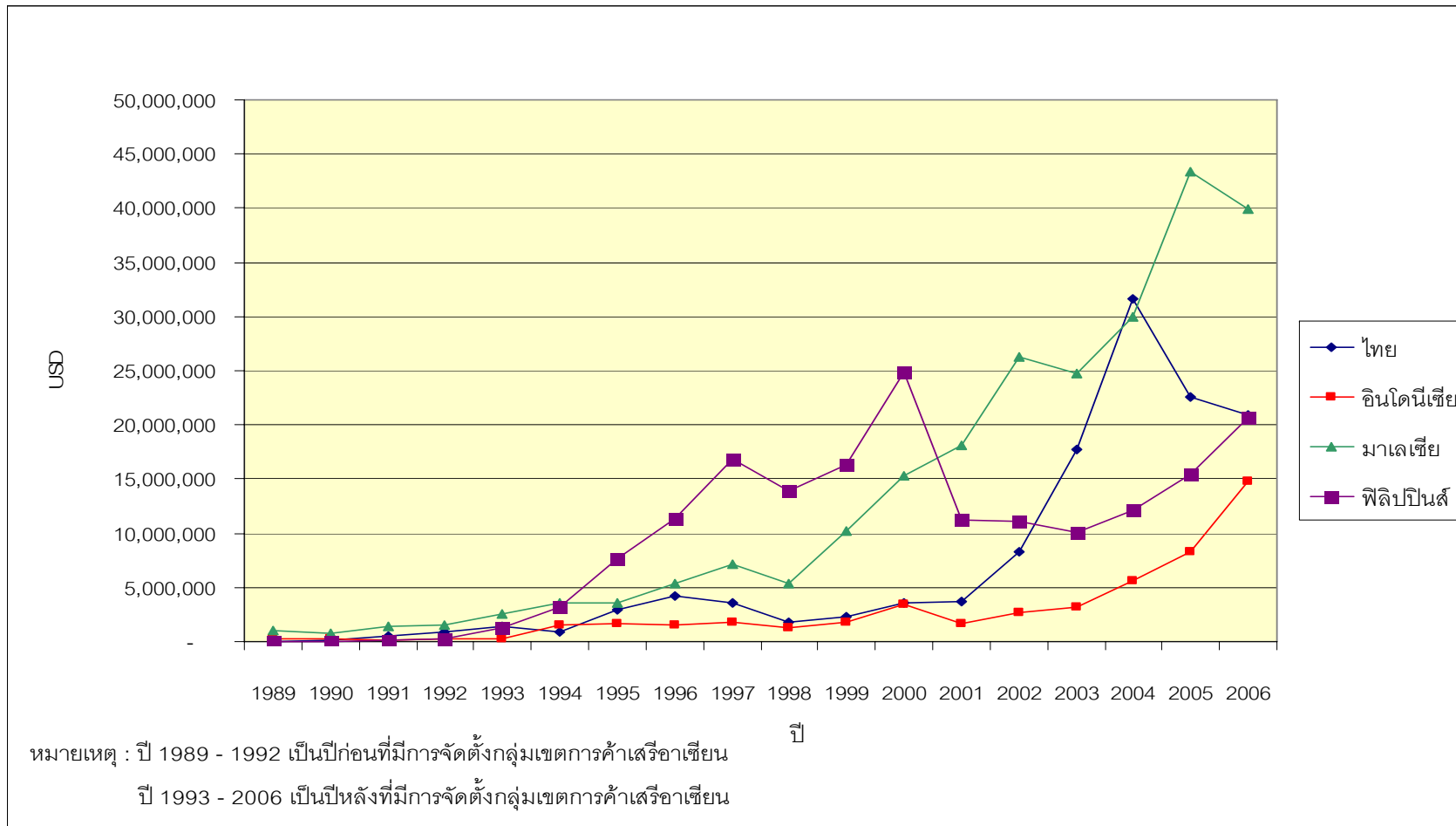
ภาพที่ 6.6

มูลค่าการส่งออกสินค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้และเฟอร์นิเจอร์หวายภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ



ภาพที่ 6.7

มูลค่าการนำเข้าสินค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้และเฟอร์นิเจอร์หวายภายในประเทศอาเซียน 4 ประเทศ



6.3 ข้อสรุป

โดยสรุปแล้ว กลุ่มสินค้าในหมวด SITC 821 (เฟอร์นิเจอร์ไม้ และเฟอร์นิเจอร์หวาย) เป็นกลุ่มสินค้าที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด โดยมีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมสูงที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มสินค้าที่มีการลดอัตราภาษีมากที่สุด โดยมีเพียงประเทศมาเลเซีย และประเทศไทยเท่านั้นที่มีสวัสดิการที่ดีขึ้น ส่วนกลุ่มสินค้าในหมวด SITC 251 (เยื่อกระดาษ) มีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมเพิ่มขึ้นเพียงสองประเทศเช่นกัน คือ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศไทย ส่วนประเทศมาเลเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ มีสวัสดิการที่แย่งเล็กน้อย เนื่องจากอัตราภาษีระหว่างก่อนและหลังที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน มีค่าที่แตกต่างกันไม่มากนัก ส่วนกลุ่มสินค้าในหมวด SITC 661 (ปูนซีเมนต์) มีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมเพิ่มขึ้นเพียงสองประเทศเช่นกัน คือ ประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศมาเลเซีย และประเทศอินโดนีเซีย มีสวัสดิการที่แย่ง เป็นกลุ่มประเทศไม่ได้รับผลประโยชน์

กล่าวโดยสรุป ในการศึกษามูลค่าสวัสดิการของประเทศสมาชิกในกลุ่ม AFTA (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย) ในกลุ่มสินค้าที่จำแนกตามรหัส SITC 3 กลุ่ม พบว่าประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมเพิ่มขึ้นสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีมูลค่าสวัสดิการสุทธิโดยรวมแย่งที่สุด

การศึกษามลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อสวัสดิการของผู้บริโภค ไม่ได้ศึกษาประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากเป็นประเทศที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสวัสดิการสุทธิ เนื่องจากสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีการเปิดเสรีทางการค้าอยู่แล้ว ดังนั้นการลดอัตราภาษีจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน จึงไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้านำเข้าของผู้บริโภค ดังนั้นจึงไม่กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสวัสดิการของผู้บริโภค